

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočna Ilidža
za period 01.01 – 31.12.2018. godine**

Broj: RV066-19

Banja Luka, 26.11.2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod.....	7
	2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci	11
	6.1.3. Razlika u finansiranju	14
	6.2. Bilans uspjeha	15
	6.2.1. Prihodi.....	15
	6.2.2. Rashodi.....	15
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	16
	6.3. Bilans stanja.....	16
	6.3.1. Aktiva	16
	6.3.2. Pasiva	18
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	19
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	20
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	20
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	20
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	20

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju Konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočna Ilidža koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2018. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaji Opštine Istočna Ilidža, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na neto imovini za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 – 1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je objelodanjeno da su konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Istočna Ilidža sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz prepostavku da Opština Istočna Ilidža neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31.12.2018. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih

procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 26.11. 2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u Konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu su u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Koeficijenti za obračun plate za pojedine radnike zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Istočna Ilidža su veći od propisanih, što nije u skladu sa koeficijentima utvrđenim u članu 6. stav 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Uvećanje plata svim zaposlenim po osnovu minutog rada vršeno je po stopi 0,5% za svaku godinu radnog staža, što nije u skladu sa članom 5. tačka 4. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave, odnosno članom 6. stav 3. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske

Takođe, obračun i isplata troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla nije u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2 i članom 11. stav 1. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, jer je ista obračunata u visini pune cijene povratne karte u javnom saobraćaju za sve zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Istočna Ilidža iako većina zaposlenih ne ostvaruje to pravo.

Kao što je navedeno pod tačkama 3. i 6.1.2.1. izvještaja:

Opština Istočna Ilidža nije donijela Strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica na području Opštine, kao ni strateški program razvoja sporta, što nije u skladu sa članom 13. Zakona o javnim putevima, odnosno članom 10. Zakona o sportu.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja Načelnik opštine je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočna Ilidža obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočna Ilidža.

Banja Luka, 26.11. 2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se Načelniku da obezbijedi da se:

- 1) izvrši odgovarajuća klasifikacija dugoročno oročenih novčanih sredstava u domaćoj valuti u skladu sa članom 61. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 2) sredstva obezbjeđenja ugovorenih potraživanja ili obaveza (primljene i date garancije, kao i mjenice) evidentiraju u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se Načelniku da obezbijedi da se:

- 1) sistem internih kontrola uredi prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na organizacionu strukturu, planiranje i izvještavanje po osnovu finansijskog upravljanja i kontrole, kao i da se provedu druge aktivnosti iz oblasti uređenja sistema internih kontrola za koje se stvore pretpostavke;
- 2) u potpunosti poštuje član 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke;
- 3) koeficijenti za obračun plata zaposlenih usklade sa koeficijentima propisanim u članu 6. stav 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- 4) uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja vrši na osnovu člana 5. tačka 4. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave i člana 6. stav 3. Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske i
- 5) naknade troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla obračunavaju u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2 i članom 11. stav 1. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Preporučuje se Skupštini Opštine da doneše:

- 1) strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica na području Opštine propisanu članom 13. Zakona o javnim putevima;
- 2) strateški program razvoja sporta propisan članom 10. Zakona o sportu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Odluka o usvajanju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu i Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o usvajanju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočna Ilidža (u daljem tekstu: Opština) zauzima površinu od 29 km². Na području Opštine, prema rezultatima popisa iz 2013. godine živi 14.437 stanovnika koji su organizovani u 4 mjesne zajednice i odlikuje se velikom gustinom naseljenosti koja iznosi 498 stanovnika po km².

Opština se nalazi u zajednici opština u sastavu Grada Istočno Sarajevo, koji za potrebe Opštine obavlja poslove određene zakonom i Statutom Grada.

Opština čine naseljena mjesta: Gornje Mladice, Kasindo, Krupac, Sarajevo dio – Ilidža, Sarajevo dio – Sarajevo Novi Grad.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2018. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 93/17), ova Opština je svrstana u razvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Sjedište Opštine je u Ulici Vojvode Radomira Putnika br. 2, 71123 Istočna Ilidža.

Revizijom su obuhvaćeni Konsolidovani finansijski izvještaji Opštine. Pomenute izvještaje pored finansijskih pokazatelja Opštinske uprave čine i finansijski izvještaji budžetskog korisnika JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža.

U Konsolidovanom Bilansu stanja Opštine za 2018. godinu u konsolidaciju su, u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/17 i 118/18), uključeni entiteti javnog sektora koji se nalaze pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine: JKP „Komil“ d.o.o. Istočna Ilidža, JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“, JZU Dom zdravlja „Istočno Sarajevo“ i „Elektroinvest“ d.o.o. Istočno Sarajevo.

Na dostavljeni nacrt izvještaja Opština nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Opštine za period 01.01 – 31.12.2014. godine i sačinila Izvještaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočna Ilidža u kojem su, u cilju prevazilaženja utvrđenih nepravilnosti, date ukupno tri preporuke.

Provođenje preporuka datih u pomenutom izvještaju bilo je predmet posebnog pregleda statusa datih preporuka koji je izvršen u 2017. godini, o čemu je sačinjen Izvještaj o statusu datih preporuka (IP 010-17) u kojem je navedeno da je Opština provela jednu preporuku, dok su dvije preporuke koje su se odnosile na usklađenost poslovanja djelimično provedene.

Djelimično provedena preporuka je obrazložena pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja. Preporuka koja se odnosila na objelodanjivanje neusaglašenih salda potraživanja i obaveza, kao i na provođenje mjera za naplatu neporeskih potraživanja u 2018. godini je u potpunosti provedena.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Opštinske uprave („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 4/15; 5/16; 9/16; 2/17 i 6/17) sistematizovano je 61 radno mjesto sa 68 izvršilaca. Na dan 31.12.2018. godine u Opštini je u radnom odnosu bio ukupno 61 radnik, od toga na mandatni period 9 radnika, na neodređeno vrijeme 50 radnika i dva radnika na određeno vrijeme. Pomenutim pravilnikom uređena je organizacija i sistematizacija poslova iz djelokruga Opštinske uprave, organizacione jedinice unutar Opštinske uprave, podjela poslova i zadataka na izvršioce sa opisom poslova, broj izvršilaca potrebnih za izvršavanje poslova i uslovi za njihovo obavljanje, način rukovođenja organizacionim jedinicama, odgovornost zaposlenih, javnost rada i druga pitanja značajna za rad Opštinske uprave.

Na osnovu člana 19. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) Opština nije bila obavezna da uspostavi jedinicu interne revizije, jer nije ispunjavala ni jedan od navedenih kriterijuma. Načelnik Opštine nije odredio odgovorno lice zaposleno u Opštini za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, koje bi operativno sprovodilo aktivnosti koordinacije u vezi sa sistemom internih finansijskih kontrola, izradilo prijedlog plana, sastavljalo izvještaje o funkcionisanju internih kontrola, kako je definisano u članu 14. pomenutog zakona.

Sistem internih kontrola u Opštini u 2018. godini nije u potpunosti uređen prema dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije: donijelo akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav 2 pomenutog zakona); definisalo ključne poslovne procese i uspostavilo knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4 i 5. navedenog uputstva); izvršilo analizu postojećih i na osnovu toga donijelo nova pravila i procedure imajući u vidu da je u proteklom periodu došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti i slično.

Sredinom decembra 2018. godine Načelnik Opštine donio je Odluku o obrazovanju komisije za popis kojim je donesena odluka o provođenju redovnog potpunog popisa imovine i obaveza, kao i izvršeno imenovanje komisija za popis. Načelnik je 18.03.2019. godine donio Odluku o usvajanju izvještaja o popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018. godine. Popis u Opštinskoj upravi je proveden u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i uskladištanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/16).

Opština nije donijela Strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica na području Opštine, što nije u skladu članom 13. Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 89/13).

Osim navedenog i u tačkama 6.1. i 6.3.3. izvještaja revizija nije utvrdila druge nedostatke sistema internih kontrola čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se Skupštini Opštine da doneše strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica na području Opštine propisanu članom 13. Zakona o javnim putevima.

Preporučuje se Načelniku da obezbijedi da se sistem internih kontrola uredi prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na organizacionu strukturu, planiranje i

izvještavanje po osnovu finansijskog upravljanja i kontrole, kao i da se provedu druge aktivnosti iz oblasti uređenja sistema internih kontrola za koje se stvore prepostavke.

4. Nabavke

Plan javnih nabavki opštine za 2018. godinu usvojen je 29.01.2018. godine. Planom je opisno prikazan predmet nabavke sa planiranim iznosima i vrstom postupaka koji će se provoditi, okvirno vrijeme pokretanja postupaka i zaključenja ugovora, te izvori finansiranja. Opština je izvršila šest izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2018. godinu.

Ukupna planirana vrijednost nabavki za 2018. godinu nakon izmjena i dopuna iznosi 6.318.230 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u nastavku: PDV). Predviđeno je provođenje 62 postupka javnih nabavki i to putem: devet otvorenih postupaka u vrijednosti od 6.032.820 KM, sedam konkurentskih postupaka u vrijednosti od 83.050 KM, 42 direktna sporazuma u vrijednosti od 182.710 KM i četiri postupka vezano za usluge iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14) u vrijednosti od 19.650 KM.

U 2018. godini zaključeni su ugovori za nabavke u ukupnoj vrijednosti od 5.360.451 KM bez PDV-a, od čega se na kreditno zaduženje odnosi iznos od 3.600.000 KM. Provedeno je ukupno 57 postupaka i to putem: osam otvorenih postupaka u vrijednosti od 5.101.453 KM, šest konkurentskih postupaka u vrijednosti od 73.525 KM, 39 direktnih sporazuma u vrijednosti od 165.823 KM i četiri postupka vezano za usluge iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama u vrijednosti od 19.650 KM.

U odnosu na ukupno planirano vrijednost nabavki za 2018. godinu realizacija je manja za oko 15%. Tri postupka su ostala potpuno nerealizovana u ukupnoj vrijednosti 11.550 KM, dok se ostala razlika u realizaciji odnosi na zaključene ugovore manje vrijednosti u odnosu na procijenjenu vrijednost nabavki.

Realizovane nabavke iz ranijeg perioda u toku 2018. godine iznose 12.868 KM, a odnose se na tri postupka nabavki koja su bila planirana u 2017. godini. Za jedan postupak nabavke pokrenuta je procedura nabavke putem konkurentskog zahtjeva u 2018. godini (procijenjena vrijednost 10.200 KM), dok je sam postupak realizovan u 2019. godini.

Revizijskim aktivnostima su obuhvaćeni provedeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 5.164.279 KM (96% ugovorenih nabavki) i to: šest otvorenih postupaka u vrijednosti od 4.967.302 KM (97% ugovorenih nabavki), dva konkurenčna postupka u vrijednosti od 31.154 KM (42% ugovorenih nabavki) i direktni sporazumi u vrijednosti od 165.823 KM (100% ugovorenih nabavki).

U postupku nabavke usluga izvođenje radova na završetku izgradnje Spomen obilježja Veljine, kao i nabavke usluga odobrenja dugoročnog kredita prilikom imenovanja članova komisije nije poštovan član 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke („Službeni glasnik BiH“ broj: 103/14) kojim je definisano da se u slučaju ugovora čija procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. stav (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama komisija sastoji od najmanje pet članova. Osim navedenog, revizijom nisu utvrđene druge materijalno značajne nepravilnosti koje se odnose na provedene postupke javnih nabavki.

Preporučuje se Načelniku da obezbijedi da se u potpunosti poštuje član 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Opštine Istočna Ilidža je na sjednici održanoj dana 26.12.2018. godine usvojila Budžet Opštine za 2018. godinu u iznosu od 6.177.778 KM („Službene novine grada Istočno Sarajevo“, broj 34/17). Strukturu budžeta činili su: tekući rashodi u iznosu od 4.492.301 KM, transfer u iznosu od 12.400 KM, budžetska rezerva u iznosu od 55.000 KM, izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 1.035.805 KM, izdaci za finansijsku imovinu u iznosu od 50.000 KM, izdaci za otplatu dugova u iznosu od 510.172 KM i ostali izdaci u iznosu od 22.100 KM.

Skupština opštine je na sjednici održanoj 31.10.2018. godine donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu (rebalans budžeta) u iznosu od 9.226.377 KM („Službene novine grada Istočno Sarajevo“ br. 23/18). U odnosu na plan budžeta rebalans je veći za 3.048.599 KM, a najvećim dijelom došlo je do povećanja na izdacima za nefinansijsku imovinu za iznos od 1.919.785 KM i izdacima za otplatu dugova koji su veći za iznos od 1.057.867 KM u odnosu na prvobitni budžet. Strukturu rebalansa budžeta čine: tekući rashodi u iznosu od 4.427.777 KM, transferi u iznosu od 62.400 KM, budžetska rezerva u iznosu od 99.196 KM, izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 2.955.590 KM, izdaci za finansijsku imovinu u iznosu od 90.000 KM, izdaci za otplatu dugova od 1.568.039 KM i ostali izdaci u iznosu od 23.375 KM.

Rebalansom budžeta planiran je budžetski deficit u iznosu od 806.253 KM. Takođe, planirani su neto izdaci koji su veći od neto primitaka od finansijske imovine za iznos od 90.000 KM, kao i ostali neto primici u negativnom iznosu od 15.275 KM. Navedeno negativno neto finansiranje uravnoteženo je sa planiranim neto zaduženjem u iznosu od 911.528 KM. Navedenim načinom planiranja, budžetska sredstva i budžetski izdaci su uravnoteženi.

Nakon rebalansa budžeta provedeno je ukupno osam realokacija sredstava u ukupnom iznosu od 18.303 KM, od čega je u Opštinskoj upravi provedeno pet realokacija u iznosu od 4.514 KM, a kod budžetskog korisnika Centar za socijalni rad Istočna Ilidža tri u iznosu od 13.789 KM.

Budžetska rezerva je planirana u iznosu od 99.196 KM, a raspoređena je na osnovu odluka Načelnika Opštine u ukupnom iznosu od 83.997 KM (za grantove u iznosu od 60.588 KM, transfere u iznosu od 10.167 KM, izdatke u iznosu od 7.020 KM i rashode u iznosu od 6.222 KM).

6. Finansijski izvještaji

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01 – 31.12.2018. godine iskazano je u obrascu PIB – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 – opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB) i obrascu PIF – Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF). Opština je u 2018. godini u obrascu PIB iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 8.254.974 KM (za 11% su niži u odnosu na rebalans budžeta), dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 8.803.826 KM (za 5% ili za 422.551 KM su niži u odnosu na rebalans budžeta). Za odstupanja na pojedinim pozicijama rashoda na kojima je izvršenje veće u odnosu na iznos koji je rebalansom budžeta odobren izvršene su realokacije.

Razlika u finansiranju za 2018. godinu iskazana je u negativnom iznosu od 548.852 KM i predstavlja razliku između budžetskog deficita iskazanog u iznosu od 1.393.907 KM i neto finansiranja iskazanog u pozitivnom iznosu od 845.055 KM. Skupština Opštine je 30.05.2019. godine donijela Odluku o usvajanju Izveštaja o izvršenju Budžeta opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu („Službene novine grada Istočno Sarajevo“ br. 9/19).

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala prihode i primitke u ukupnom iznosu od 8.254.974 KM (u potpunosti na fondu 01 – budžet u užem smislu).

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 3.421.335 KM. Najvećim dijelom ih čine: porezi na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti u iznosu od 855.416 KM, porezi na imovinu u iznosu od 411.626 KM i indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH u iznosu od 2.153.158 KM.

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 1.347.914 KM. Čine ih najvećim dijelom prihodi od zakupa i rente u iznosu od 417.647 KM i naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga u iznosu od 926.603 KM.

Opština nije donijela Godišnji plan utroška sredstava od vodne naknade za 2018. godinu, kao ni godišnji plan utroška sredstava od koncesione naknade za 2018. godinu (takvi planovi postoje za 2017. i 2019. godinu). Program korišćenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe je donesen za 2018. godinu.

Grantovi su iskazani u ukupnom iznosu od 488.718 KM i u potpunosti se odnose na grantove iz zemlje. Najveći dio ovih grantova se odnosi na sredstava uplaćena po osnovu zaključenog ugovora sa Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH po osnovu realizacije Projekta za zaštitu izvorišta pitke vode Sarajevsko polje.

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 278.343 KM i najvećim dijelom ih čine transferi iz budžeta Republike Srpske u iznosu od 235.175 KM. Najveći dio ovih transfera se odnosi na transfere od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske na ime različitih socijalnih davanja u iznosu od 224.221 KM.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 2.718.664 KM. Najvećim dijelom se odnose na primitke za prodato zemljište u iznosu od 239.830 KM i od uzetih zajmova u iznosu od 2.468.741 KM. Primici od zaduživanja se odnose na primitke po osnovu dugoročnog kredita kod Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 8.803.826 KM. Za sve pozicije na kojima je iskazano izvršenje veće od rebalansom predviđenog, izvršene su realokacije sa drugih budžetskih pozicija.

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 4.278.716 KM, a odnose se na tekuće rashode u iznosu od 4.216.088 KM i transfere između ili unutar jedinica vlasti u iznosu od 62.628 KM.

Tekuće rashode čine: rashodi za lična primanja zaposlenih u iznosu od 1.900.843 KM; rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 1.021.333 KM; rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi u iznosu od 95.978 KM; subvencije u iznosu od

53.221 KM; grantovi u iznosu od 487.472 KM; dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine u iznosu od 655.939 KM i rashodi po sudskim rješenjima u iznosu od 1.302 KM.

Rashodi za lična primanja se odnose na rashode za: bruto plate zaposlenih u iznosu od 1.513.095 KM; bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 330.375 KM; naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata u iznosu od 31.863 KM i otpremnine i jednokratne pomoći u bruto iznosu od 25.510 KM.

U 2018. godini donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 66/18) i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj, 20/17 i 86/18) izmijenjen je način utvrđivanja plata između poslodavca i zaposlenih, povećan je osnovni lični odbitak, uveden novi model obračuna plata i izvršen preračun koeficijenata.

Izmjenama i dopunama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, koji je stupio je na snagu 22.09.2018. godine, novim članom 4a. definisan je pojam plate, prema kojem se plata sastoji od osnovne plate, uvećanja plate i naknada propisanih kolektivnim ugovorom, pri čemu plata predstavlja platu prije oporezivanja porezom na dohodak, bruto plata je plata uvećana za doprinose i u svim elementima koji čine platu sadržan je porez, kao i odredbe članova kojima su definisani koeficijenti za obračun osnovne plate.

U pojedinim rješenja o utvrđivanju plate (rješenja su od 01.08.2018. godine) utvrđeni koeficijenti za obračun plate nisu usklađeni sa koeficijentima utvrđenim u članu 6. stav 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, odnosno utvrđeni koeficijenti u pojedinim rješenjima su veći od propisanih. Navedena neusklađenost se uglavnom odnosi na zaposlene raspoređene na poslove na kojima se zahtjeva stručnost koja se stiče srednjim obrazovanjem u trajanju od četiri godine i za zaposlene raspoređene na poslove nekvalifikovanih radnika. Ukupan broj radnika kojima je u pojedinačnim rješenjima o utvrđivanju plate dat veći koeficijent od dozvoljenog iznosi 25, dok je broj mjeseci u 2018. godini u kojima su primjenjivani takvi koeficijenti pet (od avgusta do decembra 2018. godine).

Pojedinačnim rješenjima o utvrđivanju plate izvršeno je uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja u visini od 0,5% na osnovu platu. Navedeni način obračuna uvećanja osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja nije u skladu sa članom 5. tačka 4. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave, odnosno članom 6. stav 3. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 66/18). Pomenutim članom zakona definisano je da se osnovna plata za svaku navršenu godinu staža osiguranja uvećava i to do navršenih 25 godina 0,30%, nakon navršenih 25 godina svaka naredna godina uvećava se za 0,50% osnovne plate. Navedeno uvećanje osnovne plate izvršeno je za sve zaposlene u toku cijele 2018. godine.

Visina naknade troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla obračunata je u visini pune cijene povratne karte u javnom saobraćaju za sve zaposlene u Opštini. Članovima 10. stav 1. tačka 2 i 11. stav 1. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske definisano je da se naknada troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla isplaćuje u visini do pune cijene mjesecne karte u javnom prevozu, a pravo na takvu naknadu imaju zaposleni kojima je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno preko 3 km, a najviše do 50 km. Na osnovu evidencija Opštine mjesto stanovanja preko 3 km ima ukupno 18

zaposlenih. Za preostali broj radnika isplata naknade troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla nije u skladu sa navedenim članovima Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u ukupnom iznosu od 1.021.333 KM. Čine ih rashodi po osnovu: zakupa u iznosu od 37.100 KM; utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga u iznosu od 93.598 KM; režijskog materijala u iznosu od 25.260 KM; tekućeg održavanje u iznosu od 83.322 KM; putovanja i smještaja u iznosu od 23.492 KM; stručnih usluga u iznosu od 94.774 KM; usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine u iznosu od 373.370 KM i ostali neklasifikovani rashodi u iznosu od 290.417 KM.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji u iznosu od 85.073 KM.

Subvencije se odnose na realizaciju Plana korišćenja sredstava za unapređenje poljoprivredne proizvodnje na području opštine Istočna Ilidža za 2018. godinu.

Grantovi se odnose na grantove u zemlji u iznosu od 486.396 KM i grantove u inostranstvo u iznosu od 1.076 KM. Najvećim dijelom se odnose na tekuće grantove neprofitnim subjektima u ukupnom iznosu od 286.377 KM, ostale tekuće grantove u iznosu od 138.433 KM i kapitalne grantove neprofitnim subjektima u ukupnom iznosu od 40.700 KM.

Tekući grantovi sportskim i omladinskim udruženjima i organizacijama iskazani su u iznosu od 139.107 KM i najvećim dijelom se odnose na sredstva dodjeljena sportskim klubovima na osnovu Odluke o usvajanju plana raspodjele sredstava za sport i fizičku kulturu za 2018. godinu od 12.01.2018. godine. Stručne službe Opštine prate rad sportskih klubova koje finansira Opština i dostavljaju Skupštini opštine informaciju o stanju sporta i fizičke kulture, te sportskih klubova koje finansira Opština. Pomenuta informacija za 2018. godinu je usvojena od strane Skupštine opštine. Načelnik Opštine je donio Pravilnik o raspodjeli sredstva za sport i fizičku kulturu kojim su utvrđeni način i kriteriji raspodjele sredstava planiranih budžetom Opštine, kategorizacija sportova, kriteriji za dodjelu sredstava, finansiranje fizičke kulture iz rezerve, investicije u sportu, sredstva za sport po programu i sportski rezviziti i oprema. Iz budžetske rezerve po odlukama Načelnika dodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 13.466 KM. Skupština Opštine nije donijela strateški program razvoja sporta, što nije u skladu sa članom 10. Zakona o sportu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 4/02, 66/03, 73/08 i 102/08).

Kapitalni grantovi etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima iskazani su u iznosu od 40.500 KM i odnose se na grantove date vjerskim institucijama za izgradnju i rekonstrukciju vjerskih objekata. Načelnik je donosio pojedinačne odluke o odobravanju sredstava za pomoć vjerskim institucijama u različitim iznosima od 500 KM do 15.000 KM na osnovu podnesenih pojedinačnih zahtjeva. Korisnici sredstava su dostavljali izvještaje o namjenskom trošenju sredstava.

Opština nije raspisivala javni poziv za dodjelu sredstava kapitalnih grantova etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima i ostalih kapitalnih grantova u zemlji - tekući grantovi pojedincima, čime nije osigurana transparentnost i jednakost prilikom raspodjele sredstava. Korisnici sredstava granta dostavljaju izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. Međutim, Opština nije dokumentovala da je vršena kontrola namjenskog korišćenja dodijeljenih sredstava, kao ni analiza efekata uloženih sredstava. Time je navedena preporuka koja je data u Izvještaju o reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočna Ilidža za period 01.01-31.12.2014. godine i u 2018. godini bila djelimično provedena.

Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine odnose se na tekuće dozname korisnicima socijalne zaštite koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite – Centra za socijalni rad Istočna Ilidža u iznosu od 458.360 KM; tekuće dozname građanima koje se isplaćuju iz budžeta Opštine, osim ustanova socijalne zaštite u iznosu od 147.596 KM i dozname pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine za smještaj korisnika u ustanove socijalne zaštite u iznosu od 49.983 KM.

Transfere između različitih jedinica vlasti najvećim dijelom čine transferi jedinicama lokalne samouprave u iznosu od 51.354 KM, od čega se iznos od 49.815 KM odnosi na transfer sredstava Gradu Istočno Sarajevo za nabavku i uvođenje video nadzora na području Grada prema sporazumu o realizaciji i finansiranju projekta od 24.04.2018. godine.

Preporučuje se Načelniku da obezbijedi da se:

- **koeficijenti za obračun plata zaposlenih usklade sa koeficijentima propisanim u članu 6. stav 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;**
- **uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja vrši na osnovu člana 5. tačka 4. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave i člana 6. stav 3. Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske i**
- **naknade troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla obračunavaju u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2 i članom 11. stav 1. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.**

Preporučuje se Skupštini Opštine da doneše strateški program razvoja sporta propisan članom 10. Zakona o sportu

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 4.525.110 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu u iznosu od 2.892.331 KM, izdatke za finansijsku imovinu u iznosu od 50.000 KM, izdatke za otplatu dugova u iznosu od 1.568.113 KM i ostale izdatke u iznosu od 14.666 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu najvećim dijelom se odnose na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu u iznosu od 1.956.883 KM (za izgradnju, pribavljanje, investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata, kao i nabavku opreme), kao i na izdatke za pribavljanje zemljišta u iznosu od 928.760 KM.

Izdaci za otplatu dugova se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji, kao i na prijevremenu otplata kredita kod Addiko bank a.d. Banja Luka u iznosu od 1.079.170 KM.

6.1.3. Razlika u finansiranju

Budžetski rezultat iskazan je u negativnom iznosu od 1.393.907 KM (deficit). Neto finansiranje je iskazano u pozitivnom iznosu od 845.055 KM. Razlika u finansiranju u obrascu PIF iskazana je u negativnom iznosu od 548.852 KM. Rebalansom budžeta planirano je uravnoteženo finansiranje budžeta (tačka 5 izvještaja), a negativna razlika u finansiranju je nastala kao posljedica kreditnih sredstava koja do 31.12.2018. godine nisu bila u cijelosti povučena (tačka 6.3.3. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 7.636.994 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove, transfere između različitih jedinica vlasti (za koje su objašnjenja navedena u tački 6.1.1.1. ovog izvještaja), kao i prihode obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 2.100.684 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 294.493 KM, pomoći u naturi u iznosu od 293.019 KM, prihode obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih ili drugih fiskalnih propisa u iznosu od 1.463.857 KM i prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 47.395 KM.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnose na prihode nastale na osnovu ugovora o izvođenju radova sa privrednim društvom Delta d.o.o. Istočno Sarajevo za rekonstrukciju dva trga na teritoriji Opštine. Za navedene radove izvršeno je kompenziranje potraživanja od navedenog privrednog društva na ime naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i jednokratne rente, a koja su u ranijem periodu bila korigovana u iznosu od 102.064 KM, kao i prihode nastale na osnovu presude Okružnog privrednog suda Istočno Sarajevo od februara 2018. godine. Navedenom presudom dodijeljeno je pravo vlasništva nad jednim standom u Butmiru na osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, što je bila obaveza investitora koji je zgradu izgradio. Vrijednost stana iznosi 92.026 KM (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Pomoći u naturi se odnose na prenos vrijednosti objekata i zemljišta u vlasništvu JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“ zbog pokrenutog likvidacionog postupka neamortizovane vrijednosti od 222.839 KM, kao i na ulaganje u izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju jedne od ulica u naselju Donje Mladice na osnovu donacije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Fond za povratak BiH u iznosu od 70.000 KM.

Prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih ili drugih fiskalnih propisa najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu renti i prihoda od ostalih naknada.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu 6.696.020 KM, a čine ih: tekući rashodi u iznosu od 4.216.088 KM, transferi između i unutar jedinica vlasti u iznosu od 62.628 KM (za koje su objašnjenja data u tački 6.1.2.1. ovog izvještaja), kao i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 2.417.304 KM.

Rashodi obračunskog karaktera se najvećim dijelom odnose na: rashode po osnovu amortizacije u iznosu od 1.717.547 KM, rashode od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 606.089 KM, date pomoći u naturi u iznosu od 53.348 KM i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 30.116 KM.

Rashodi po osnovu amortizacije odnose se na amortizaciju zgrada i objekata, opreme i nematerijalne proizvedene imovine.

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine nastali su po osnovu korekcije kratkoročnih poreskih i neporeskih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeća.

Date pomoći u naturi najvećim dijelom se odnosi na prenos vlasništva nad jednim stanom koji su zajedno izgradili Vlada Republike Srpske i Opština i koji je nakon toga uknjižen kao vlasništvo Opštine. Pomenuti stan pripada porodici poginulog boraca koja je upisana kao vlasnik nad tim stanom. Isknjižavanje je izvršeno na osnovu rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove.

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat u Bilansu uspjeha za period 01.01 – 31.12.2018. godine iskazan je kao pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 940.974 KM.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2018. godine iskazana je u neto iznosu od 53.575.032 KM. Čine je kratkoročna i dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u neto iznosu od 3.725.224 KM (bruto vrijednost u iznosu od 7.636.191 KM i ispravke vrijednosti u iznosu od 3.910.967 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 1.570.572 KM i odnose se na sredstva na trezorskim žiro računima u iznosu od 1.570.220 KM i sredstva u blagajni u iznosu od 352 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 2.104.116 KM (bruto vrijednost u iznosu od 5.971.617 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 3.867.501 KM), a najvećim dijelom ih čine: potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u neto iznosu od 11.434 KM; potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u neto iznosu od 1.792.803 KM i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana u iznosu od 299.619 KM.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode najvećim dijelom se odnose na potraživanja za nenaplaćen porez na imovinu u iznosu od 155.924 KM i nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 1.121.238 KM (na osnovu evidencija iz pomoćne knjige Poreske uprave Republike Srpske i evidencija odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine). Korigovana potraživanja za nenaplaćene poreze iskazana su u iznosu od 3.163.384 KM, dok su korigovana potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode iskazana u iznosu od 702.428 KM. Pomenuta korigovana potraživanja su evidentirana na osnovu evidencija iz pomoćne knjige Poreske uprave Republike Srpske i evidencija odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine.

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja u iznosu od 224.586 KM se odnose na potraživanja za nenaplaćene naknade i takse za koje je produžen rok plaćanja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u neto iznosu od 49.886 KM (bruto iznos od 93.352 KM i ispravka vrijednosti od 43.466 KM). Najvećim dijelom ova potraživanja se odnose na potraživanja od Ministarstva finansija Republike Srpske i nekih jedinica lokalne samouprave na osnovu zapisnika Poreske uprave Republike Srpske u neto iznosu od 22.699 KM, zatim potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu refundacija

plata zaposlenih za vrijeme bolovanja u neto iznosu od 5.642 KM, kao i potraživanja od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske na ime isplata korisnicima socijalne pomoći (lične invalidnine i ostala socijalna davanja), a na osnovu podataka kojima raspolaže JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža u iznosu od 21.534 KM.

6.3.1.2. Stalna imovina

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u bruto i neto iznosu od 466.550 KM, a odnosi se na: dugoročne plasmane iskazane u iznosu od 377.935 KM i dugoročna potraživanja iskazana u iznosu od 88.615 KM.

Dugoročne plasmane u potpunosti čine akcije i učešća u kapitalu u zavisnim ili povezanim licima. Na dan 31.12.2018. godine izvršena je konsolidacija u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike tako da njihova vrijednost iznosi 327.935 KM.

Takođe, dugoročne plasmane čine i dugoročno oročeni namjenski depozit u MF banci a.d. Banja Luka na ime odobravanje kredita za razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva na području Opštine u iznosu od 50.000 KM. Sredstva depozita se ne koriste kao obezbeđenje uredne otplate kredita preduzetnika, već isključivo kao nekamatonosni namjenski depozit sa rokom oročenja do 31.12.2022. godine. Opština je pogrešno klasifikovala ove plasmane kao dugoročne zajmove date ostalim domaćim nefinansijskim subjektima a po tom osnovu manje su iskazana oročena novčana sredstva u domaćoj valuti, kako je definisano članom 61. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Dugoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za ostale poreze za koje je produžen rok plaćanja u iznosu od 64.754 KM (na osnovu evidencija iz pomoćne knjige Poreske uprave Republike Srpske), kao i na potraživanja za naknade i takse za koje je produžen rok plaćanja u iznosu od 19.180 KM (na osnovu evidencija odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u neto iznosu od 49.383.258 KM (bruto iznos od 70.315.749 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 20.932.491 KM), a najvećim dijelom se odnosi na: proizvedenu stalnu imovinu iskazanu u neto iznosu od 21.226.249 KM, neproizvedenu stalnu imovinu iskazanu u neto iznosu od 26.908.479 KM i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi iskazanu u bruto i neto iznosu od 1.182.839 KM.

Proizvedenu stalnu imovinu čine: zgrade i objekti u neto iznosu od 20.947.387 KM, oprema u neto iznosu od 247.509 KM i nematerijalna proizvedena imovina u neto iznosu od 31.353 KM.

Vrijednost zgrada i objekata se u potpunosti odnosi na Opštinsku upravu, a od ukupne bruto vrijednosti opreme 83% se odnosi na Opštinsku upravu, dok se preostali iznos odnosi na Centar za socijalni rad Istočna Ilidža.

U 2018. godini izvršen je prenos vrijednosti objekata u vlasništvu JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“ zbog pokrenutog likvidacionog postupka na Opštini u vrijednosti od 110.111 KM, kao i ulaganje u izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju jedne od ulica u naselju Donje Mladice na osnovu donacije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Fond za povratak BiH u iznosu od 70.000 KM. Takođe, na osnovu presude Okružnog privrednog suda Istočno Sarajevo od februara 2018. godine dodijeljeno je pravo vlasništva nad jednim stanom u Butmiru na osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog

zemljišta što je bila obaveza investitora koji je zgradu izgradio. Vrijednost stana iznosi 92.026 KM.

Neproizvedena stalna imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u vlasništvu Opštine. U toku 2018. godine izvršena je prodaja zemljišnih parcela fizičkim i pravnim licima u vrijednosti od 127.080 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi odnosi se na: poslovne objekte i prostore u pripremi u iznosu od 269.807 KM, saobraćajne objekte u pripremi u iznosu od 514.224 KM, ostale objekte u pripremi u iznosu od 179.688 KM i zemljište u pripremi u iznosu od 219.120 KM.

Vrijednost novih nabavki nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi u 2018. godini iznosi 1.411.076 KM, a najvećim dijelom se odnosi na: kupovina zemljišnih parcela radi izgradnje spomen parka Veljine, rekonstrukciju i modernizaciju saobraćajne i kišne signalizacije u Ulici Gatačka, rekonstrukcija Trga kralja Aleksandra na Dobrinji 1, kupovina i ugradnja novih uličnih svjetiljki, izvođenje radova na izgradnji parkinga na Dobrinji 4 i slično. Takođe, u postupku likvidacije JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“ izvršen je prenos vrijednosti objekta koji nije u potpunosti završen sa pomenute apoteke na Opštinu u vrijednosti od 115.202 KM.

Preporučuje se Načelniku da obezbijedi da se izvrši odgovarajuća klasifikacija dugoročno oročenih novčanih sredstava u domaćoj valuti u skladu sa članom 61. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine je na dan 31.12.2018. godine iskazana u iznosu od 53.575.032 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze i razgraničenja, dugoročne obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 651.299 KM, a odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 277.515 KM; obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 145.550 KM; obaveze iz poslovanja u iznosu od 134.726 KM; obaveze za subvencije, grantove i doznanke na ime socijalne zaštite u iznosu od 80.737 KM i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 12.771 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze se u potpunosti odnose na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Obaveze za lična primanja zaposlenih najvećim dijelom se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih. Plate zaposlenih za decembar 2018. godine su izmirene do kraja januara 2019. godine.

Obaveze iz poslovanja najvećim dijelom se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji u iznosu od 82.797 KM i za nabavku stalne imovine u zemlji u iznosu od 35.817 KM.

Obaveze za subvencije, grantove i doznanke na ime socijalne zaštite odnose se na obaveze za grantove u iznosu od 35.180 KM i za doznanke na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine u iznosu od 45.557 KM. Obaveze po osnovu doznanaka na ime socijalne zaštite najvećim dijelom se odnose na obaveze JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža.

Do kraja roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja, tj. do 31.03.2019. godine sve kratkoročne obaveze sa stanjem na dan 31.12.2018. godine koje su dospjele na plaćanje su u potpunosti izmirene.

6.3.2.2. Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 2.737.573 KM, a odnose se na dugoročne finansijske obaveze u iznosu od 2.605.199 KM i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 132.374 KM.

Dugoročne finansijske obaveze se u potpunosti odnose na dugoročne obaveze po zajmovima, odnosno na obaveze po osnovu zaključenih ugovora o kreditima sa komercijalnim bankama u periodu od 2010. do 2018. godine. Na kraju 2018. godine Opština je imala zaključena ukupno dva ugovora o kreditima. U toku 2018. godine zaključen je jedan ugovor sa Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo u iznosu od 3.600.000 KM sa rokom otplate do početka novembra 2028. godine. Takođe, u novembru 2018. godine Opština je u potpunosti i prije vremena otplatila kredit u Addiko bank a.d. Banja Luka u iznosu od 1.079.170 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na ugovor o kreditnom zaduženju prema Svjetskoj banci za sanaciju sistema za sanitaciju (RAP/MWSS/1/RL-SC/525) sa rokom otplate do decembra 2030. godine. Opština je zaključila ugovor sa Vladom Republike Srpske – Ministarstvom finansija u februaru 2000. godine, kao i jedan aneks ugovora u 2001. godini.

Takođe, Opština je sa Vladom Republike Srpske – Ministarstvom finansija u novembru 2003. godine zaključila ugovor o kreditnom zaduženju za kupovinu kapitalnih dobara ili industrijske opreme po osnovu projekta vodosnabdijevanja dva izbjeglička naselja. Rok otplate po ovom kreditu je takođe decembar 2030. godine.

6.3.2.3. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 50.186.160 KM, a čine ih: trajni izvori sredstava u iznosu od 27.293.528 KM, finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 21.951.658 KM i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 940.974 KM.

Vrijednost trajnih izvora sredstava najvećim dijelom čini imovina koja ne podliježe obračunu amortizacije, a čija vrijednost je utvrđena u periodu prije 2011. godine. Preostali iznos trajnih izvora sredstava najvećim dijelom se odnosi na vrijednost efekata konsolidacije entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u iznosu od 327.935 KM.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija je na dan 31.12.2018. godine iskazana u iznosu od 5.147.388 KM i u potpunosti se odnosi na Opštinsku upravu. Najvećim dijelom je čine izdate mjenice kao garancija uredne otplate kreditnih obaveza u ukupnom iznosu od 4.013.974 KM i nepovučena novčana sredstava po osnovu odobrenog kredita kod Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo u iznosu od 1.131.259 KM.

Za usluge zimske službe data je garancija za uredno izvršenje posla koju je dostavio dobavljač Ilijadža putevi d.o.o. Istočno Sarajevo na iznos od 13.629 KM izdata od strane Nove banke a.d. Banja Luka. Pomenuta garancija nije evidentirana u okviru vanbilansne evidencije, kako je propisano članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se sredstva obezbjeđenja ugovorenih potraživanja ili obaveza (primljene i date garancije, kao i mjenice) evidentiraju u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazano je stanje gotovine na kraju obračunskog perioda u iznosu od 1.570.572 KM. Ukupni novčani prilivi iskazani su u iznosu od 8.054.198 KM, dok su ukupni novčani odlivi iskazani u iznosu od 7.326.187 KM. Stanje gotovine na početku obračunskog perioda iznosilo je 842.561 KM.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti prikazani su u iznosu od 5.344.627 KM, od čega se na prilive gotovine po osnovu poreskih prihoda i po osnovu neporeskih prihoda odnosi iznos od ukupno 4.586.135 KM. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iznose ukupno 4.402.162 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu od 240.830 KM, dok su odlivi po istom osnovu iskazani u iznosu od 1.355.912 KM. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazani su u iznosu od 2.468.741 KM i u potpunosti se odnose na primitke od zaduživanja. Odlivi po istom osnovu su iskazani u iznosu od 1.568.113 KM i u potpunosti se odnose na odlive po osnovu otplate dugova.

Bilans novčanih tokova je sastavljen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je, u skladu sa odredbama MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38), objelodanjeno da su finansijski izvještaji Opštine sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz prepostavku da Opština neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti. Revidirani finansijski izvještaji ne ukazuju da je pomenuto načelo narušeno.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu izvještaja o stanju sudskih sporova dostavljenog od strane Pravobranilaštva Republike Srpske na dan 31.12.2018. godine protiv Opštine je vođeno ukupno pet sudskih postupaka čija je procijenjena vrijednost spora, bez troškova sudskih postupaka i zateznih kamata, oko 110.000 KM (za neke od sporova nije poznata vrijednost spora). Rukovodstvo Opštine, kao i pravni zastupnici smatraju da ishodi navedenih sporova neće imati materijalno značajan uticaj na finansijske izvještaje Opštine u budućnosti.

U izvještaju Pravobranilaštva Republike Srpske navedeno je da je Opština vodila sedam sudskih sporova protiv trećih lica. Navedene informacije vezane za potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze su obrazložene u napomenama uz finansijske izvještaje.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovane finansijske izvještaje za 2018. godinu sačinjena su i pisana obrazloženja (Napomene) za period 01.01 – 31.12.2018. godinu, koja pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, primjenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi, primjenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima. Napomene uz

finansijske izvještaje su sastavljene u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Vedran Stanetić, s.r.

Milena Šikman, s.r.

Biljana Petrović, s.r.